

Počet pacientů angiografické linky roste

Zavedení centralizované péče o pacienty s cévní mozkovou příhodou (CMP), k němuž v České republice došlo v roce 2014, během dvou let více než zdvojnásobilo počet pacientů ošetřených na

angiografické lince Komplexního cerebrovaskulárního centra Fakultní nemocnice Ostrava, které je jedním ze dvou intervenčních center v Moravskoslezském kraji.

Pokračování na straně 4

Úspěšný rok Krevního centra FNO

V roce 2016 Krevní centrum FNO zaznamenalo výrazný nárůst počtu nových dárců krve a krevních složek. Těch bylo 1 602, což je o 434 dárců více než v roce 2015! Na tomto doslova skokovém navýšení se výraznou měrou podíleli i zaměstnanci Fakultní nemocnice Ostrava, kteří jako praví profesionálové, jimž jde především o zdraví a záchranu života pacientů, ochotně reagovali na

listopadovou výzvu krevního centra o pomoc při zajištění dostatku zásob krve. Listopad díky nim zaznamenal nejvyšší počet nových dárců: celkem 180. „Patří jim naše obrovské poděkování!“ vyjadřuje vděčnost za kolegijní podporu Bc. Naděžda Kalužová, pracovnice marketingu KC FNO.

Více o úspěších krevního centra přinášíme na straně 5.

Odběrové centrum FNO: téměř 50 tisíc odběrů krve ročně

V březnu loňského roku oslavilo Odběrové centrum FNO desáté výročí svého vzniku. Zpočátku centrum spadalo pod Ústav klinické hematologie FNO, od roku 2012 je však součástí Interní kliniky FNO. Proč toto centrum vzniklo a komu slouží, o tom jsme si povídali s **Mgr. Bohdanou Břegovou, Ph.D.**, vrchní sestrou Interní kliniky FNO.

„V minulosti pacientům odebíraly krev zdravotní všeobecné sestry jednotlivých ambulantních pracovišť, ať již na klinice nebo v nemocnici. Pro tato pracoviště to znamenalo dodržovat zásady spojené s odběry biologického materiálu, to znamená zajistit kvalifikovaný personál a také udržovat odběrové místnosti v potřebné čistotě – minimálně třikrát denně je dezinfikovat a vytírat a podle potřeby alespoň jednou za rok vymalovat. To vše s sebou přinášelo nemalé náklady a samozřejmě nízkou efektivitu. I proto se vedení nemocnice

rozhodlo zcentralizovat odběry všech ambulantních pracovišť FNO a zřídilo centrální odběrové centrum. To vzniklo 1. března 2006 ve 4. poschodí diagnostického komplexu, vedle Ústavu klinické biochemie FNO. Provádějí se zde pouze odběry krve – kapilární, venózní –, a to u pacientů od 10 let. Odběry dětským pacientům i nadále zajišťuje Klinika dětského lékařství. Odběrové centrum tak ušetřilo nemalé finanční prostředky, které byly dříve vynakládány na spotřebu dezinfekčních prostředků pro častý úklid mnoha místností i na jejich malování, a došlo i k personální úlevě. Zdravotní všeobecné sestry v ambulancích v souvislosti s odběry nyní pouze vystaví žádanky, nic další-

Další rekordní rok v porodnici

Rok 2016 byl pro porodnici Gynekologicko-porodnické kliniky FNO úspěšný. Tradičně vysoký byl počet narozených dětí. Z 2 263 novorozenců (v roce 2015 jich bylo 2 271) bylo chlapců o 45 více než holčiček. Ve FNO bylo provedeno 103 vícečetných porodů, z toho 99 dvojčetných a 4 trojčetné. Narostl i počet dětí s nízkou porodní váhou a předčasných porodů, celkem se narodilo 243 dětí s váhou pod 2 tisíce gramů.

Pokračování na straně 2

O etice ve zdravotnictví hovoří na straně 3 MUDr. Karol Zeleník, Ph.D., předseda Etické komise Fakultní nemocnice Ostrava.

Zveme na ples FNO

Tradiční společenský ples FN Ostrava se uskuteční v sobotu 4. února 2017 v Clarion Congress Hotelu Ostrava. Vstupenky jsou v prodeji na sekretariátu ředitele u Pavlíně Karnovské, klapka 2280. Srdečně zveme za zaměstnance i všechny příznivce FNO!

ho nemusejí zajišťovat.”

Pokračování na straně 2

Jeden z mnoha odběrů...

Další rekordní rok v porodnici

Pokračování ze strany 1

„Z okolních porodnic k nám bylo z důvodu závažných komplikací nebo předčasného porodu (tzv. transfer in utero) převezeno k porodu více než 180 rodiček. V souvislosti s potřebou péče po porodu k nám bylo z okolních nemocnic převezeno zhruba 290 dětí a 15 matek k řešení závažných poporodních komplikací. Naopak z našeho zařízení bylo z důvodu plné obsazenosti intenzivních lůžek pro novorozence odvezeno do center v jiných regionech nebo do intermediárního centra na Fifejdách k porodu celkem 50 rodiček. Uvedená čísla znamenají druhý největší počet porodů za posledních

dvacet let a zároveň odrážejí maximální možnosti kapacity našeho zařízení,“ upřesňuje doc. MUDr. Ondřej Šimetka, Ph.D., MBA, přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky FNO, a dodává, že v souvislosti s dlouhodobě nedostatečnou kapacitou byla v roce 2016 zahájena dostavba perinatologického centra.

V průběhu roku 2016 byl v Gynekologicko-porodnické klinice FNO proveden jeden porod u surrogátní (náhradní) matky a čtyři ambulantní porody. „Ukazatelem, na který jsme velmi pyšní, je významný pokles porodů císařským řezem (nyní 27 procent), což nás řadí mezi porodnice a centra s

nejnižším počtem císařských řezů,“ pokračuje docent Šimetka a dodává, že zajímavým údajem jsou i čtyři trojčetná těhotenství, přičemž v letech 2014 a 2015 nebylo v regionu zaznamenáno žádné trojčetné těhotenství.

Statistické údaje centra uvádějí, že nejstarší rodiče bylo 48, nejmladší 15 let. Nejmenší porozené dítě, které přežilo bez zásadního zdravotního postižení, vážilo při narození 560 g.

Počet porodů rodiček jiné národnosti klinika sice detailně nesleduje, přesto lze uvést, že zde rodily i ženy z USA, Belgie, Francie, Ruska a Ukrajiny.

- red -

Odběrové centrum FNO: téměř 50 tisíc odběrů krve ročně

Mgr. Bohdana Břegová, Ph.D. (na snímku vpravo).

Pokračování ze strany 1

Jak odběrové centrum funguje?

„Slouží nejen pacientům našich odborných ambulantních pracovišť, ale mohou sem přicházet i pacienti se žádankami od svých praktických lékařů. Žádanky obvykle nesmějí být starší 14 dnů. Pacient se sem musí dostavit v pracovních dnech v době od 6.15 do 14.15 hodin, o víkendech a svátcích máme zavřeno. Referentka provede jeho řádnou identifikaci, zkontroluje veškeré údaje a informuje pacienta, kdy a kde získá výsledky. Výhodou je, že odběry provádí tým erudovaných sester s bohatými zkušenostmi, které si vědí rady i s pacienty se špatnými žilami. Samotný odběr trvá zhruba pět

minut, a pokud pacient nemá problémy se srážlivostí krve, může takřka okamžitě odejít. Ovšem mezi 6.15 a 11. hodinou bývá v čekárně doslova plno, snažíme se proto posilovat zdejší tým sester tak, aby žádný s pacientů nečekal déle než půl hodiny. Běžně jsou zde na odběry tři zkušené zdravotní sestry, z toho dvě na plný úvazek a tři hodiny denně je zde pracovník na recepci, který pomáhá s administrativou. V inkriminované době sem však často posíláme i další sestry, aby chod odběrového centra byl plynulý. Do budoucna bychom proto rádi personálně tento tým posílili. A to i proto, že centrum je zároveň školícím centrem.“

Jaké je vybavení centra?

„V odběrové místnosti jsou samozřejmě všechny potřebné pomůcky i speciální odběrová křesla a pak zde máme čekárnu s recepcí. V loňském roce jsme zřídili i speciální místnost především pro gravidní maminky, které musí v době těhotenství absolvovat speciální odběry a stráví tak u nás minimálně tři hodiny. Maminky zde mají k dispozici relaxační křesla a dětský koutek pro jejich ratolesti. V letošním roce bychom rádi rozšířili dětský koutek i v čekárně.“

Výhodou je jistě i umístění vedle laboratoří...

„To v každém případě. V loňském roce sice byla ve FNO zprovozněna potrubní pošta, díky níž by se i vzorky z některých ambulantních pracovišť

dnes dostaly do laboratoře relativně rychle, ale díky Odběrovému centru, které těsně sousedí s Ústavem laboratorní diagnostiky FNO, oddělením klinické biochemie a oddělením klinické hematologie, se již před deseti lety preanalytická fáze zkrátila v podstatě na minimum a vzorky se mohou zpracovávat do pěti minut. Dříve musely zdravotní sestry čekat se vzorky na pochůzkovou službu nebo je musely samy odnést do laboratoře, což bylo časově náročnější. Dnes zde navíc děláme i odběry, které neprovádí naše laboratoř, ale posílají se z biochemické laboratoře do laboratoří externích.“

Kolik je ročně provedeno odběrů?

„Nevím, jak to bylo v úplných začátcích, ale v roce 2012, kdy odběrové centrum přešlo pod interní kliniku, zde sestry prováděly zhruba 2 800 až 4 100 odběrů měsíčně. Celkem v tom roce realizovaly 42 285 výkonů, v roce 2015 už to bylo 48 887 výkonů. Loni už počet výkonů za měsíc, kromě prázdninových měsíců, které bývají vždy nejslabší, neklesl pod 4 200 výkonů, naopak v květnu a v červnu chybělo jen pár výkonů k tomu, abychom dosáhli pětitisícové hranice. Celkem zdravotní všeobecné sestry za rok 2016 realizovaly 53 078 výkonů.“

Lenka Hatlapatková

Lékařská fakulta OU informuje

Podpora ze strany města

OSTRAVA!!!

Prioritou Lékařské fakulty Ostravské univerzity, mladé, dynamicky se rozvíjející fakulty, je vzdělávání budoucích odborníků v lékařských i nelékařských oborech a příprava kvalitních odborníků pro zajištění personálního obsazení zdravotnických zařízení moravskoslezského regionu. Naplnění tohoto cíle klade na fakultu vysoké nároky na vybavení odborných pracovišť a zajištění erudovaných vyučujících. Financování fakulty je tedy nemalou měrou zabezpečeno také evropskými dotacemi či jinými granty. Jedním z klíčových partnerů Ostravské univerzity je statutární město Ostrava, které významně podporuje uskutečnění strategických cílů Ostravské univerzity, potažmo Lékařské fakulty OU.

V roce 2016 získala Lékařská fakulta finanční podporu v rámci Programu na poskytování peněžitých prostředků z rozpočtu statutárního města Ostravy na vzdělávání, vědu, výzkum a talentmanagementu na území SMO pro rok 2016. Dotace ve výši 8 milionů korun byla zacílena na rozvoj oboru všeobecné lékařství, a to jak pregraduálního, tak postgraduálního studia. Konkrétně byla dotace čerpána především na uhrazení nákladů spojených se vzděláváním studentů všeobecného lékařství, které jsou nezbytné pro zajištění výuky. Lékařská fakulta tak mohla nakoupit pro svá pracoviště potřebné přístroje, nástroje, odbornou literaturu a jiný podpůrný spotřební materiál, který slouží k výuce studentů.

Podpora města Ostravy tak výrazně přispěla ke zvyšující se úrovni Lékařské fakulty OU a bude mít dlouhodobý vliv na zkvalitňování zázemí pro budoucí odborníky v oboru všeobecné lékařství.

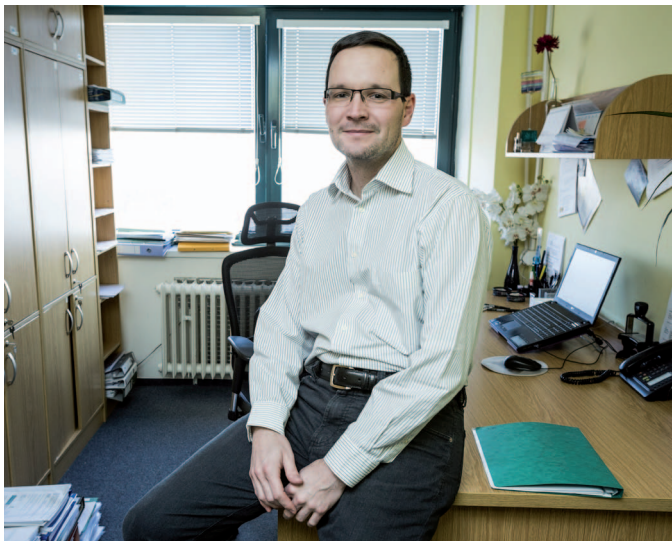
Kongresy a semináře

- **20. a 21. ledna** – VIII. multioborové neurochirurgicko-radiodiagnosticko-rehabilitační sympozium
- **1. února** – 10. mezinárodní bioptický seminář
- **3. a 4. dubna** – workshop Nemoci slinných žláz, tonzilektomie, adenoidektomie

Řídíme se principy etiky

Etická komise Fakultní nemocnice Ostrava je nezávislý orgán tvořený odborníky z oblasti zdravotnictví a laiky v oblasti lékařství, jejichž povinností je chránit práva, bezpečnost a zdraví pacientů, kterým je nabídnuta účast, nebo se již účastní klinických studií. Zadavateli klinického hodnocení jsou buď farmaceutické firmy, nebo lékaři jednotlivých klinik FN Ostrava. Účast ve studiích pacientům nabízí a klinické hodnocení provádí přední odborníci z jednotlivých pracovišť FN Ostrava pod hlavičkou etické komise. A právě o etice ve zdravotnictví jsme si povídali s MUDr. Karolem Zeleníkem, Ph.D., který je od září loňského roku novým předsedou Etické komise FN Ostrava.

Co vše etická komise řeší v souvislosti s klinickými studii?

„Etická komise posuzuje celý protokol studie, tj. jednotlivé kroky, jak má studie probíhat. Posuzuje, zdali je protokol studie v souladu se správnou klinickou praxí, etickými principy, Helsinskou deklarací a právními předpisy České republiky. Záměru se zejména na posouzení opodstatnění klinického hodnocení, to znamená, jestli je studie pro rozvoj lékařské péče přínosná, dále na posouzení

a všech přidružených dokumentů etická komise vydává ke klinickému hodnocení kladné nebo záporné stanovisko.“

S jakými plány jste přijal post předsedy etické komise, chystáte nějaké změny?

„Etická komise FN Ostrava pracuje profesionálně a efektivně. Za bývalého předsedy doc. MUDr. Ludka Rožnovského, CSc., byly nastaveny jednotlivé procesy posuzování předkládaných klinických hodnocení v souladu s etickými principy, legislativou ČR a požadavky akreditačních komisí a tyto postupy byly jasně definovány v rámci SOP FN Ostrava. Za to mu patří velký dík, jako předseda etické komise odvedl skvělou práci. Navíc v Etické komisi FNO pracují přední odborníci z jednotlivých specializací s dlouholetými zkušenostmi v oblasti posuzování klinických hodnocení. Velkou výhodou je, že mezi členy naší komise je mimo jiné i právník, lékárník a klinický farmaceut. To nebývá pravidlem a naši komisi to umožňuje posuzovat jednotlivé žádosti s maximálním důrazem na bezpečnost pacienta.

Přesto se v nejbližší době chystáme oslovit odborníky z některých lékařských specializací, u kterých

poměru a vyváženosti přínosu a rizik pro pacienty, komplexnosti studijního protokolu a kompletnosti a srozumitelnosti informovaného souhlasu. Součástí informovaného souhlasu musí být informace, že pacient může účast ve studii kdykoliv bez udání důvodů ukončit, a že pro něj z toho neplynou žádná negativa. Komise také posuzuje odbornou erudici lékařů, kteří studii provádějí, zajištění kompenzace a pojištění pro případ poškození zdraví či úmrtí subjektů hodnocení.

Na základě posouzení tohoto protokolu studie

jsou klinické studie časté, a doplnit jimi řady členů Etické komise FNO, jde například o odborníky z onkologie a hematologie.“

Jak je to s etikou ve zdravotnictví?

„Problematika etiky ve zdravotnictví se více začala rozvíjet po druhé světové válce. Začalo se častěji diskutovat o hodnotě každého jednoho člověka, jeho individualitě a specifických potřebách v čase nemoci a v průběhu léčení. Už tehdy zdůrazňovali lékaři, že léčení nelze považovat za čistě „technický proces“, a že vztah lékaře a pacienta je jedinečný, specifický a svým způsobem velmi komplikovaný. Aby tento vztah probíhal co nejpříznivěji pro obě strany, byly definovány čtyři základní etické principy, a to:

- princip nonmaleficence (především neškodit – primum non nocere),
- princip beneficence (činit pacientovi dobro),
- princip respektu k autonomii pacienta (respektují jeho bytostné určení, jeho autonomii, jeho preference, jeho možnost svobody) a
- princip spravedlnosti (zjednodušeně – nedělat nic na ničí úkor).

Tyto principy představují jenom nejobecnější etické zásady, které by měly být ve vztahu lékaře a pacienta respektovány. Čistě „technické léčení“ není bez akceptace jedince, jeho potřeb a specifického léčebného procesu v dnešní době možné. I proto je v současnosti lékařská etika a její konkrétní aplikace na každodenní situace obšírně popsána v různých učebnicích a je vyučována i na lékařských fakultách v České republice.“

Jaký je váš osobní pohled na etiku?

„Ve své každodenní praxi se snažím ke každému pacientovi přistupovat tak, jako by to byl můj dobrý známý, můj kamarád, někdo z mé rodiny. V takovém případě se každý z nás chová hezky, snaží se stanovit ten nevhodnější diagnostický a léčebný postup, eventuálně jej konzultovat s dalšími kolegy. Diskutuje každý krok s pacientem a k případné operaci přistupuje tak zodpovědně, jak to jen jde. A to je podstatou lékařské etiky...“

Lenka Hatlapatková

IT v naší nemocnici

Elektronická inventura

Ve dnech od 17. října do 11. listopadu 2016 byla ve FNO uskutečněna roční inventura majetku čítající 105 636 kusů majetku. Druhým rokem provádělo 326 odpovědných osob na 403 inventárních úsecích inventuru elektronicky pomocí 14 datových terminálů vybavených čtečkou čárových kódů. Inventuru prováděly odpovědné osoby za plného provozu nejen ve FNO, ale i na odloučených pracovištích Krevního centra FNO v nákupním centru Avion, Oční školce v Ostravě-Hrabůvce a Porubě a také v LDN Klokočov. Během inventur se občas vyskytly drobné problémy, které jsme však operativně řešili, a u naprosté většiny inventárních úseků odpovědné osoby dodržely časový plán inventur. Na některých místech dokonce byla inventura dokončena mnohem dříve, než bylo napláno-

váno. Chci všem zúčastněným poděkovat za výbornou spolupráci při inventuraci majetku. Velké poděkování patří také všem sestřím a zaměstnancům, kteří byli ochotni provádět inventuru i mimo svou pracovní dobu a mnohdy také o víkendech a státním svátku. V neposlední řadě také děkuji oddělení operativní evidence za vynikající spolupráci nejen při inventurách, ale i za celoroční spolupráci při evidenci výpočetní techniky, a to jmenovitě paní Dáše Krchňákové a paní Dobroslavě Mikulové a dále pánům Pavlu Borovcovi a Ing. Petru Feichtingerovi, kteří se starali o nezbytný hardware software, a bez nichž by inventura nebyla provedena tak hladce.

Daniel Klapet
UNIT

Počet členů odborových organizací ve FN Ostrava k 31. 12. 2016

Základní organizace Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče FNO

- Počet řádných členů ZO 890
- Počet přidružených členů ZO 13
- Celkem počet členů ZO 903
- Počet členů Klubu důchodců 139

Místní lékařský odborový klub FNO

- Počet členů 68

Profesní a odborová unie zdravotnických pracovníků při FNO

- Počet členů 33

Počet pacientů angiografické linky roste

Pokračování ze strany 1

„Zatímco v roce 2014 jsme ošetřili 65 pacientů, v roce 2015 jich bylo už 99 a loni jsme v průběhu dvanácti měsíců překročili hranici 135 pacientů. To znamená, že máme největší počet výkonů nejen v regionu, ale také v republice,“ konstatuje MUDr. Václav Procházka, Ph.D., MSc., náměstek ředitele Fakultní nemocnice Ostrava pro vědu a výzkum a vedoucí angiolinky, a upřesňuje, že

Rizikovými a zároveň dominujícími faktory ovlivňujícími výsledný stav pacientů s CMP jsou cukrovka, vysoký tlak, porucha srdečního rytmu a zvýšená hladina cholesterolu.

změna strategie léčby pacientů s CMP spočívá v doporučeném standardizovaném postupu. „To znamená, že pacient má být v případě potvrzení velkého uzávěru tepny transportován po základ-

ním ošetření z primárního centra do centra intervenčního. Zde postupujeme podle standardů přesně stanovujících, jak k pacientovi přistupovat, jak co možná nejlépe zrychlit postup tak, aby se od příjezdu do nemocnice co nejrychleji dostal

V současné době se odborníci Komplexního cerebrovaskulárního centra FNO, jednoho z deseti center v republice, zabývají zhruba 1 100 pacienty ročně. Z tohoto počtu představují 60 procent pacienti s neurologickými potížemi, převážně s cévními mozkovými příhodami, a 40 procent tvoří periferní cévní onemocnění.

velmi blízka při našich nástupech na jednotlivá pracoviště, chirurgie obzvlášť. Byl při tom, když jsme začínali naši lékařskou praxi a kariéru. O útrapách snad je zbytečné hovořit, časté lačnění a litry infuzí a krevních konzerv už nikdo nespočítá. Několikrát byl jeho život vážně ohrožen a v roce 1976 jemu a jeho rodičům primář chirurgického oddělení sídlícího v Syllabově ulici, docent Typovský, oznámil, že je zde možnost podstoupit operaci, a to ne ledajakou, ale první operaci svého druhu v bývalém Československu. Rád nabídku přijal a tato operace, provedená tehdy MUDr. Josefem Kopeckým a MUDr. Jaroslavem Mayzlíkem, na dlouhých 35 let zkvalitnila život, tehdy již téměř 19letého mladého muže.

Také díky tomuto zákroku ještě téhož roku nastoupil jako pomocný laborant v bioptické a nekrotické laboratoři zdejší patologie, postupně pracoval ještě v Zábřehu na interním oddělení a v Porubě na poliklinice (ta se později stala součástí FN), kde pracoval jak na RTG oddělení a kromě jiného s bývalým primářem popisoval RTG snímky, tak se zdravotní sestrou na příjmu ambulantní rehabilitace. Poté jeho cesta vedla jiným směrem, neboť

na katetrizační stůl, a aby se včas sešli odborníci zahrnující katetrizačního týmu, neurologa a anesteziologického týmu. Zkrácení doby od vzniku mrtvice do zahájení výkonu je přímo úměrné zlepšení výsledného klinického stavu pacienta. O efektivitě našich výkonů svědčí fakt, že z celkového počtu pacientů s CMP, kteří od nás po výkonu odcházejí, je plných 55 procent kompletně soběstačných,“ zdůrazňuje MUDr. Procházka a poznamenává, že

Průměrný věk pacientů s CMP je kolem 65 let.

ve skvělých výsledcích se odrážejí i nesporné zkušenosti. Vždyť od roku 2005 bylo ve FNO ošetřeno přibližně 600 pacientů s CMP, což je úctyhodný počet i v porovnání se statistikami zpracovanými na území Evropské unie.

Podstatná jsou samozřejmě i dvě desetiletí praxe. Už v roce 1997 byla v Ostravě poprvé v republice použita technika, kterou o řadu let později, v roce 2015, Evropská organizace pro léčbu cévních mozkových příhod (ESO) doporučila pro léčbu pacientů s CMP. Jde o léčbu pomocí mechanické rekanalizace, intervenční technikou prostřednictvím mikrokatetru zavedeného do mozkové tepny s použitím mechanické extrakce embolu, balonkové angioplastiky a zavedení stentu. Průkopníkem této metody na území republiky a přímo v Ostravě byl právě MUDr. Procházka. Ten poznamenává, že na současných výborných výsledcích léčby pacientů s CMP se rovněž výrazně podílí perfektní spolupráce se záchrannou službou. „Pokud záchranná příjedu k pacientovi s jasnými příznaky cévní mozkové příhody s vyšším stupněm postižení, vezou ho přímo do intervenčního centra,“ doplňuje MUDr. Procházka s tím, že tento postup se odráží nejen v navýšeném počtu pacientů ošetřených na angioline FNO, ale i v lepším výsledném klinickém stavu. Je pravděpodobné, že v roce 2017 by jich mohlo být okolo 150.

Lenka Gulašiová

45 let se specifickým medicínským řešením (35 let v remisi)

Věnováno památce Doc. MUDr. Kamila Typovského, CSc., a prof. MUDr. Jaroslava Mayzlíka, CSc. – jako projev díky.

Každého lékaře zajímají dlouhodobé výsledky léčby pacientů. V tomto případě prezentujeme historii průběhu onemocnění pacienta, který je ve sledování chirurgické kliniky již 45 let. Tímto článkem navazujeme na materiál mimořádného patientského příběhu Zdeňka Hambálka, který byl otištěn v Nemocničních listech FNO v lednu 2005. Příběh se začal datovat v době, kdy primářem chirurgického oddělení KNSP v Ostravě-Zábřehu byl Doc. Kamil Typovský, CSc., a pacientovi Zdeňkovi Hambálkovi bylo v té době 13 let. V lednu 1971 se musel podrobit operaci, která na dlouhých několik desetiletí změnila život nejen jemu, ale také jeho rodičům a život vůbec. S ohledem na povinnou mlčenlivost nemůžeme být konkrétnější. Intenzivní chirurgická léčba probíhala od roku 1970 do roku 1976 a během této doby absolvoval mnoho velkých operací, řadu vyšetření a dospíval z kluka v mladého muže v nemocničním prostředí mezi lékaři, sestřičkami a dalšími nemocničními profesemi. Dokonce řadu z nás lékařů poznal a viděl

se v roce 1982 oženil, má 2 děti (nyní již dospělé), přičemž jeho dcera v minulém roce promovala na 3. LF UK v Praze. Během této dlouhé patientské cesty docházel a dochází na různé pravidelné i nepravidelné kontroly.

V roce 2011, kdy jeho milovaný lékař „Mayzlíček“ odešel do chirurgického nebe, se musel, po dlouhých 35 letech remise, podrobit další operaci. Využívá i dalších klinik podle potřeb aktuálního zdravotního stavu a pokud potká někoho „z nás“, kteří byli při „tom“, vždy se zastaví a prohodí pár slov. Fakultní nemocnice Ostrava je jeho nemocnicí, jeho ústavem. Poznal několik generací sester a lékařů a myslíme si, že je mu v tomto prostředí relativně dobře a cítí se být mezi svými, a to i přes na jedné straně nepříznivý osud a na straně druhé přes značné stěští. Důkazem toho je i tento článek, prostřednictvím něhož opakovaně vyjadřuje své díky všem, kteří se podíleli a nadále podílejí na uchování přijatelné kvality života.

Doc. MUDr. Pavel Zonča, Ph.D., FRCS
Doc. MUDr. Leopold Pleva, CSc.

Úspěšný rok Krevního centra FNO

Krevní centrum Fakultní nemocnice Ostrava (KC FNO) má za sebou ve všech směrech úspěšný rok.

Kouzlo osobního setkání

„Zúročila se naše intenzivní osmiletá, doslova mravenčí práce, v níž jsme se zaměřili na oslovení nových dárců, propagaci dobrovolného dárcovství, na vytvoření co nejlepšího zázemí pro odběr krve a plazmy a na celkový rozvoj našeho centra. Osvědčila se nám i komunikace na facebooku, kde máme stále více příznivců,“ konstatuje Bc. Naděžda Kalužová, pracovnice marketingu KC FNO, a zdůrazňuje nezbytnost neustálé osvěty.

Mladí dárci krve

„Lidé jsou dnes zahlceni reklamami a informacemi, jež se na ně valí z mnoha směrů, a nejvíce pozitivně reagují na osobní kontakt, probrání tématu do hloubky a na možnost bezprostředního získání odpovědí na otázky, které je napadají,“ pokračuje Bc. Kalužová, jež v průběhu osmi let, kdy se Krevní centrum FNO zaměřilo na posílení marketingu, při 554 přednáškách a besedách na školách oslovila bezmála 13 tisíc studentů. „Právě v mladých lidech vidíme obrovský potenciál. Proto je začínáme s dárcovskou tematikou seznamovat už na základních školách, abychom zasedli prvotní myšlenku, úvahu o tom, že by se v budoucnu mohli do široké dárcovské rodiny přidat. Ale pomáhat nebo zapojit se mohou i ve chvíli, kdy u nich vzhledem k jejich věku nepřipadá dárcovství ještě v úvahu. Dejme tomu ozdobením vánočního stromčeka, s nímž nám loni pomohli žáci prvních a devátých tříd Základní školy Porubská 832, kteří 6. prosince, přímo na Mikuláše, přinesli vlastnoručně vyrobené ozdoby a zazpívali koledy. My jsme je na oplátku pohostili a ukázali jim, že v krevním centru není čeho se bát,“ usmívá se marketingová specialista krevního centra.

Velice perspektivní jsou podle jejich slov besedy na středních školách, kde už jsou mezi studenty čtvrtých ročníků potenciální dárci krve. „Skvělou spoluprací se nám podařilo navázat kromě jiného s Matičním gymnáziem, odkud k nám pravidelně přicházejí dárci jak z řad pedagogů, tak studentů. Například po prosincové přednášce k nám ještě před koncem roku dorazilo 13 nových dárců krve! Podobně jsme na tom i s Obchodní akademií Šenov u Nového Jičína, kde máme velkou oporu v panu profesorovi Čestmíru Glogarovi a Davidovi Žlebku. Ti k nám dvakrát ročně přicházejí se

svými studenty, které dárcovství krve oslovilo. Skvělé je, že přicházejí nejen noví dárci krve, ale i absolventi školy, kteří svému rozhodnutí zůstali věni i po ukončení studia,“ oceňuje Bc. Kalužová skvělé vazby nejen se školami středními, ale i vysokými. Tím nejlepším příkladem je Vysoká škola báňská – TUO s výzvou Ukaž, co je v tobě. Cílem projektu, jenž byl zahájen v loňském roce, je právě rozšíření myšlenky dobrovolného dárcovství krve mezi vysokoškoly. Jako první výzvu přijala Ekonomická fakulta VŠB – TUO a pak pomyslnou štafetu dárcovství převzala Hornicko-geologická fakulta VŠB – TUO. Výsledek byl úžasný: v říjnu darovalo krev nebo plazmu 116 osob – studentů i zaměstnanců univerzity –, z toho 102 poprvé. A v únoru se do projektu zapojí Fakulta strojní VŠB – TUO, která se nyní snaží vyburcovat co možná nejvíce svých studentů, zaměstnanců a absolventů.

Vstřícný přístup firem a organizací

Bc. Naděžda Kalužová je v častém osobním kontaktu i s firmami v Moravskoslezském kraji a snaží se co nejvíce a nejlépe navázat na tradici hromadného darování krve, které bylo v regionu tak rozšířené v minulosti. „I v tomto směru přináší soustavná a usilovná práce své ovoce a my už máme v kraji mezi podniky a organizacemi několik významných partnerů, s nimiž stabilně spolupracujeme. Někteří podporují dárcovství krve přímo oslovováním svých zaměstnanců, jímž umožňují pravidelné odběry, jiní přispívají formou sponzorských darů. K té první skupině patří například společnosti Tieto, Siemens, Kofola, Komerční banka, ABB, Stora Enso nebo městská policie, aktivní zálohy AČR, OKIN a dobrovolní hasiči, mezi sponzory jsou kromě jiných společnosti Globus, Lidl, Ollies, Kofola, Nadační fond RWE a další.“

K osvíceným a společensky zodpovědným firmám postupně přibývají další a další, ale Bc. Kalužová se bohužel setkává i s reakcí z opačné strany spektra. Některé firmy, které v minulosti patřily k takzvaným baštám dobrovolného dárcovství, změnil v průběhu doby svůj postoj a k uvolňování svých zaměstnanců v souvislosti s odběrem krve nebo plazmy se už nestaví tak vstřícně jako dřív. „Je mi líto, že se k takovému přístupu uchylují i společnosti, v nichž vzhledem k jejich průmyslové činnosti hrozí vážné úrazy pracovníků. Právě ony by měly být lídry a propagátory naší myšlenky, jenže v praxi tomu tak občas není,“ krčí rameny marketingová specialista KC FNO, která je však i v tomto směru optimistická. Vstřícných subjektů totiž přibývá. K nováčkům, kteří se zdají být zapáleni pro věc, patří například společnost ABB, hráč-

ky amerického fotbalu z klubu Ostrava Diamonds nebo potápěči z Hranické propasti, jež byla loni uznána za nejlhubší na světě. A zkušenost praví, že kdo se jednou zapojí, zůstává...

Podpora dárcovství

Jak už bylo řečeno, Krevní centrum FNO pasivně nečeká, jak se situace vyvine, ale přistupuje k podpoře dárcovství aktivně. S velkým úspěchem se setkala zřízení odběrového centra v obchodním centru Avion, kam směřuje stále více dárců krve, a které se aktivně zapojuje do většiny akcí a projektů organizovaných vedením Avion Shopping Parku. Velký zájem bývá například o vyšetření krevní skupiny, které je na detašovaném odběrovém pracovišti při této příležitosti prováděno. Rovněž roste zájem veřejnosti o červnové oslavy Světového dne dárců, do nichž se Krevní centrum FNO aktivně zapojuje, nepřehlédnutelné jsou propagační stánky KC FNO na nejrůznějších sportovních i společenských akcích. A krevní centrum se svým příznivcům pravidelně odměňuje za věrnost pořádáním vánočního koncertu, který se loni uskutečnil 15. prosince a letos bude dnem D 14. prosinec, i mnoha jinými aktivitami, k nimž patří například trénování bezpečné jízdy v areálu společnosti Libros nebo loňský říjnový koncert Jarka Nohavici v Heligonce.

Věrných dárců přibývá

O tom, že dárců, kteří svému poslání zůstávají věni, přibývá, svědčí i statistika Českého červeného kříže, jež je velice pozitivní. Vždyť bronzovou medaili profesora Jana Janského za deset odběrů loni obdrželo 860 dárců, což je o 288 více než v roce 2015. Stříbrná medaile za dvacet odběrů byla udělena 715 dárcům, zatímco v předchozím roce jich bylo jen 428, a zlatem bylo za čtyřicet odběrů oceněno 480 dárců, což je o 110 více než o rok dřív. Ve všech třech kategoriích přitom jde o nárůst nesrovnatelný s jakýmkoliv obdobím od roku 2008. Ten ostatně zaznamenala i ocenění Zlatým křížem 3. a 2. třídy. V prvním případě jde o nárůst o 46 oceněných z 239 v roce 2015 na 285 v roce 2016, ve druhém případě dokonce o 128 oceněných. Těch bylo předloni 147 a loni už Zlatý kříž 2. třídy obdrželo 275 dárců krve.

Někteří pacienti chodí na dialýzu mnoho let dvakrát až třikrát týdně

Oddělení chronické hemodialýzy Fakultní nemocnice Ostrava, které bylo založeno před jednačtyřiceti lety, v roce 1976, bylo první tohoto zaměření na severní Moravě. Možná právě tento fakt předurčil zmíněné oddělení spadající pod Interní kliniku FNO k tomu, že se záhy stalo školicím centrem pro všechna nově vznikající pracoviště dialýzy v regionu.

„Až do roku 1996 oddělení sídlilo v nemocničním areálu v Ostravě-Zábřehu. Poté jsme se přestěhovali do budovy polikliniky FNO v Ostravě-Porubě. Vchod k nám lidé najdou po levé straně hned za hlavním vstupem na polikliniku,“ vysvětluje Bc. Emílie Chrenštová, staniční sestra Hemodialyzační stanice (HDS) Interní kliniky FNO, a pokračuje: „Máme tu tři dialyzační sály a edukační místnost, kde pacienti se špatnou funkcí ledvin seznamujeme s celým procesem dialýzy i s tím, co musejí dodržovat doma, jak se chovat při zhoršení zdravotního stavu a tak dále. Na oddělení je i místnost s úpravnou vody pro hemodialýzu, jejíž čistota je pro bezproblémovou dialýzu nezbytná, dále čekárny, šatny a sociální zařízení pro pacienty. Součástí našeho týmu je i technik, který se stará o všech 17 hemodialyzačních přístrojů, které zde máme a neustále je modernizujeme. V běžném provozu používáme 12 přístrojů na 12 dialyzačních lůžkách,

část přístrojů je vyčleněna pro infekční pacienty a zbývající jsou náhradní. V jedné dialyzační směně tedy můžeme léčit až dvanáct pacientů najednou.“

Léčba na HDS probíhá ve třísměnném 24hodinovém provozu, který zajišťuje od pondělí do soboty celkem 16 zaměstnanců, z toho 12 sester, dva lékaři, jedna sanitářka a technik. Pacienti se, ve spolupráci s lékařem – nefrologem, se již v nefrologické ambulanci rozhodnou, zda chtějí léčbu peritoneální dialýzou, kterou si sami provádí doma, nebo hemodialýzu na HDS. Pro většinu pacientů je metodou volby hemodialýza. „Na hemodialýzu nebo její modifikaci hemodiafiltraci musejí nemocní dojíždět dvakrát až třikrát týdně k nám. Peritoneální dialýza a hemodialýza jsou medicínsky rovnocenné metody, výhodou bližší dialýzy je především možnost léčby v domácím prostředí,“ pokračuje

nealní dialýzou, kterou si sami provádí doma, nebo hemodialýzu na HDS. Pro většinu pacientů je metodou volby hemodialýza. „Na hemodialýzu nebo její modifikaci hemodiafiltraci musejí nemocní dojíždět dvakrát až třikrát týdně k nám. Peritoneální dialýza a hemodialýza jsou medicínsky rovnocenné metody, výhodou bližší dialýzy je především možnost léčby v domácím prostředí,“ pokračuje Bc. Chrenštová. V roce 2016 dojíždělo na hemodialýzu do FNO pravidelně zhruba 60 pacientů z Ostravy-Poruby a okolí, někteří dvakrát týdně, jiní třikrát týdně na dobu 3 až 5 hodin. Každý pacient má svůj přesný harmonogram, kdy má tento léčebný proces absolvovat. A co vše musí pacient podstoupit před dialýzou? V první řadě zjistí všeobecná sestra jeho tělesnou hmotnost. To je velmi důležitý údaj. Vypovídá o tom, jak je pacient kvůli špatné funkci ledvin zavodněný (většina pacientů močí málo a někteří nemocí vůbec) a kolik vody bude nutné u něj prostřednictvím dialýzy ultrafiltrovat. Každý pacient má předem určenou takzvanou „suchou“ hmotnost, při níž se cítí dobře, má optimální množství vody v těle. Nadměrné množství vody v organismu nebo naopak její nedostatek vede ke zdravotním komplikacím, jako jsou hypertenze, bolesti hlavy, křeče nebo naopak hypotenze.

Doporučený nárůst hmotnosti od jedné dialyzační léčby k druhé je u nemocího pacienta maximálně do 3 až 5 procent jeho tělesné hmotnosti, ale u každého pacienta je to individuální, pacient se zachovaným močením by měl ideálně i mezi dialýzami udržovat ideální „suchou“ hmotnost (tedy pít přiměřeně k množství moči). Všeobecná sestra dále změří pacientovi tělesnou teplotu, krevní tlak, puls a připraví ho k napojení na přístroj. „Pokud má klient dobré cévy a chirurgicky vytvořenou spojku mezi tepnou a žílou – obvykle na předloktí –, napojíme ho na mimotělní dialyzační okruh pomocí dvou speciálních jehel, jiné pacienty dialyzujeme přes zavedený dvoucestný permanentní katetr. U napojení každého pacienta jsou vždy dvě sestry, každá má svůj úkol. Během jedné dialýzy projde krev pacienta přístrojem několikrát, protože průtok krve je 200 až 350 ml za minutu. Stav pacienta během léčby kontrolujeme průběžně, minimálně co 2 hodiny monitorujeme krevní tlak a puls. Na konci dialýzy z mimotělního oběhu vrátíme krev a pacienta odpojíme od přístroje. Poté znovu změříme krevní tlak a puls, zvážíme ho a zjistíme rozdíl hmotnosti oproti začátku dialýzy.“

Nejmladší pacient hemodialyzační stanice má nyní 30 let a nejstaršímu je 93 let. Podle slov staniční sestry je věkově starších pacientů většina (jejich průměrný věk je v současnosti 66 let). Pacienti, u kterých je to možné, jsou zařazeni do programu transplantace ledvin. Mají tedy šanci, že jednoho dne nebudou muset 2 až 3krát týdně dojíždět na HDS a kvalita jejich života se podstatně zlepší. To, že na hemodialyzačních střediscích je mnoho chronických, často starších pacientů s poruchou kognitivních funkcí, kteří dojíždějí k léčbě několik let dvakrát až třikrát týdně, je pro personál středisek psychicky velmi náročné. Navíc se s našimi nemocnými postupně sžijeme, pacienti se nám svěřují, slavíme s nimi většinu drobných, ale i větších úspěchů a společně prožíváme i neúspěchy. Radujeme se z vnoučat a narozenin. Trávíme s nimi tolik času, že když pak navždy odejdou, je to pro nás, jako by nás opustil přítel,“ dodává Bc. Chrenštová. Lenka Hatlapatková

Poděkování

V Klokočově vracejí pacienty do života

Děkuji všem zaměstnancům LDN Klokočov. Hlavně vrchní sestře Bc. Janě Klementové a panu primáři MUDr. Milanu Stoličkovi, Ph.D., nejen za profesionální, ale hlavně lidský přístup při péči o mou nemocnou tchyni. Po velmi krátkém pobytu v této léčebně se opět postavila na nohy a život jí opět začal dávat smysl.

Romana Kaniová

Oceňuji osobní přístup

Chci poděkovat za péči, která mi byla ve Fakultní nemocnici Ostrava poskytnuta. Konkrétně děkuji Klinice léčebné rehabilitace FNO a Neurologické klinice FNO. Velmi oceňuji osobní přístup vrchní sestry Bc. Věry Novotné a staniční sestry Anny Kudelové. Chtěl bych moc poděkovat ošetřovatelskému personálu, který svoji práci dokonale ovládá. Je s obdivem, že při takovém pracovním zatížení dokáže být personál usměvavý a trpělivý, jak

jsem to viděl na neurologii, když během noci přijímali pacienty neklidné a agresivní. Děkuji vrchní sestře Sidonii Matulové a staniční sestře Barboře Žitníkové z Neurologické kliniky FNO a samozřejmě i všem ostatním za skvělou péči.

Dalibor Perutka

Kvalifikovaná péče

Děkuji za ošetření ve vaší nemocnici. Byla mi zde poskytnuta akutní a kvalifikovaná léčba na Interní klinice FNO, stanice A. Především chci poděkovat panu přednostovi doc. MUDr. Arnoštu Martínkovi, CSc., MUDr. Vladimíru Hrabovskému, Ph.D., a celému kolektivu lékařů, paní doktorce MUDr. Anně Pekařové za její vynikající lidský přístup k pacientovi. Poděkování patří za velice fundovanou a svědomitou práci staniční sestře Bc. Monice Čorné, DiS., a celému kolektivu zdravotních sester za jejich profesionální přístup, ochotu a porozumění pacientovi.

Bruno Lokaj

Specifika gerontologických pacientů v intenzivní péči

Hlavním cílem rehabilitace v intenzivní péči je zajištění životních funkcí, časná mobilizace a prevence sekundárních změn. U gerontologických pacientů je třeba počítat s polymorbiditou, sníženou schopností regenerace a časným vyčerpáním funkčních rezerv. Častým, ale zároveň olivnitelným problémem je demotivace.

Velmi citlivou otázkou v léčbě kriticky nemocných seniorů je zahájení přístrojové podpory. Eventuální rozhodnutí o bazalizaci péče je plně v rukou ošetřujících lékařů a vyžaduje racionální a zároveň etický přístup. Do tohoto rozhodnutí je pacientům poskytována plná péče, včetně rehabilitace. V těchto případech se zaměřujeme především na šetrné polohování, které pomůže pacienty nejen zklidnit, ale především zlepšuje jejich respirační komfort. S výhodou používáme poloboky a tzv. kardio sed. Z běžných technik využíváme především míčkování, manuální uvolnění hrudníku, vedené pohyby HKK v kombinaci s dechovou gymnastikou a snažíme se maximálně ulehčit odkašlávání.

Z pohledu pacienta i zdravotníků je pro úspěšnou rehabilitaci zásadní spolupráce rodiny. Jednak nám poskytnou validní informace z předchorobí, především ale bývají hlavním motivačním faktorem. Snažíme se tedy návštěvám vycházet maximálně vstříc (na KARIM jsou u nás návštěvy možné celodenně) a nezdírká je rodina přítomna při naší terapii. Je žádoucí, aby kontakt s rodinou byl pro pacienta příjemný. Učíme rodinu míčkovat, uvolňovat akra, hladit... Po dobu návštěvy se snažíme ulehčit kontakt polohováním pacientů do vertikálních poloh. S návštěvou i v terapii hojně využíváme vzpomínání nad fotkami.

Hlavním klíčem úspěchu v rehabilitaci je motivace. Sami přistupujeme k terapii pozitivně, klademe si reálné a krátkodobé cíle (týden). Zaměřujeme se na funkční trénink, který vede k lepší sebeobsluze a mobilizaci. Je velmi důležité, aby pacient byl aktivním účastníkem terapie a měl alespoň částečnou možnost volby. Nezapomínejme na sílu úsměvu, smysl pro humor a hravost.

Zásadní podmínkou pro kvalitní spolupráci je komunikace a vzájemné porozumění mezi pacientem a terapeutem. Minimálně po dobu terapie je důležité poskytnout pacientovi adekvátní kompenzační pomůcky (brýle, naslouchadlo, zuby...). Ve spolupráci s ergoterapeuty facilitujeme oromotoriku a kognitivní funkce.

Pro testování kognitivních funkcí gerontologických pacientů existuje celá řada testů a dotazníků. Záleží jen na terapeutovi, který test si zvolí. Rozhodující faktory pro výběr vhodného testu je jeho

dostupnost, terapeutovy znalosti, prostředí, ve kterém test provádíme, a cíl vyšetření, tj., co chceme vyšetřením zjistit. Hodnotit můžeme psychickou kondici, ADL, kognitivní a exekutivní funkce a míru demence.

Vhodnými testy pro hodnocení ADL jsou Bartel index a Katzův test, které jsou volně dostupné, nelicencované a dostatečně validní. Pro použití FIM (Functiona Independence Measure) je nutnost absolvování školení a zakoupení licence. Mnoho zařízení si vytváří vlastní modifikované škály hodnotící personální a instrumentální ADL.

Z testů pro zhodnocení psychické kondice se zaměřením na depresi a delirium lze použít Škálu deprese pro geriatrické pacienty (GDS).

Testů k hodnocení kognitivní poruchy, exekutivních funkcí a demence je celá řada. Na našem pracovišti používáme tyto testy:

Addenbrookský test (ACE-R)

Dovede detekovat demenci a hodnotí kognitivní stav jedince se zaměřením na tyto hlavní složky: pozornost a orientace, paměť (okamžitá-oddálená, sémantická, retrográdní), exekutivní funkce, řečové schopnosti a zrakově-prostorové schopnosti. Test je volně dostupný a jeho provedením získáme i výsledek testu hodin a MMSE testu. Jeho nevýhodou je časová náročnost na provedení a vyhodnocení testu. Z tohoto důvodu není příliš vhodný u pacientů s nízkým prahem udržení pozornosti a vysokou unavitelností.

Mini-Mental State Exam (MMSE)

Je vhodný k zachycení již těžších forem demence a kognitivní poruchy. Pro získání plné verze testu je nutné svolení a platba autorovi při vyhotovení každého testu (cena 1 dolar za 1 test). Testuje oblasti orientace (časově-prostorová), paměť, řečové schopnosti, čtení, psaní, zrakově-prostorové schopnosti, pozornost a kalkulii.

Test kreslení hodin (TKH)

Lze použít i jako samostatný test. Je rychle a snadno proveditelný a zachytí mírné i pokročilé demence či kognitivní poruchy. Mezi testované oblasti patří exekutivní funkce, zrakově-prostorové schopnosti, kalkulie a paměť. Je volně dostupný bez potřeby licencí či náročného školení.

Montreálský kognitivní test (MOCA)

Detekuje demenci v mírné a počínající fázi a dále hodnotí i stav kognitivních funkcí se zaměřením na tyto oblasti: paměť, exekutivní funkce, řečové schopnosti, zrakově-konstrukční schopnosti, pozornost a orientace (časová a místní). Je volně dostupný, svolení vlastníka práv testu je nutností jen při použití pro vědecko-výzkumnou činnost. Jeho provedení je zhruba do 30 minut a k dispozici jsou i dvě tréninkové verze.

Test pětibodové obrazcové produkce (BOPR)

Je volně dostupný a slouží k detekci mírné kognitivní poruchy a demence. Jeho provedení trvá 3 minuty plus čas, který terapeut stráví jeho vyhodnocením. Při testování získáme přehled o stavu strategicko-logického myšlení, exekutivních funkcí, zrakově-prostorových schopností a psychomotorického tempa.

Testy slovní produkce

Hodnotí paměť, pozornost, řečové schopnosti, exekutivní funkce a psychomotorické tempo. Můžeme použít některé volně dostupné formuláře a nebo si popřípadě vytvořit své vlastní alternativní formy. Je však nutno brát v úvahu, jakou formu testu použijeme, neboť fonémická slovní produkce odhalí vaskulární nebo frontotemporální lobární degeneraci, ale pro detekci Alzheimerovy nemoci je zase vhodnější test kategoriální slovní produkce (sémantické znalosti).

Mezi další možnosti k testování a následnému i samotnému tréninku kognitivních funkcí mohou sloužit i počítačové programy, mezi něž patří CD HAPPY neuron a Mentio. U nás v nemocnici tyto programy bohužel na lůžkách JIP a ORIM nepoužíváme, neboť nemáme k dispozici přenosnou počítačovou techniku. Proto využíváme předměty běžné denní potřeby, různé stolní hry, blankety, hlavolamy, kvízy a vlastnoručně zhotovené vycvičkové pomůcky.

Mgr. Iva Chwilková, odborná fyzioterapeutka,
Klinika léčebné rehabilitace FNO
Bc. Tatána Cholevíková, DiS., ergoterapeutka,
Klinika léčebné rehabilitace FNO

Blahopřejeme

V lednu slaví významné životní jubileum naši kolegové:

doc. MUDr. Zuzana Čermáková, Ph.D.
Dagmar Mrázková
Eva Tomášková
Jarmila Honová
Irena Beuková
Iveta Konderlová
Šárka Klučková
Iveta Ďásková
Bohumila Jaskulová

Děkujeme za práci, kterou jste pro naši nemocnici vykonali, a do dalších let vám přejeme radost a spokojenost v osobním životě.

Cestovní agentura Posedlost s.r.o.

www.posedlost.cz

Domov sester – 14. p.

596 633 291, 774 784 094

Inzerce zdarma

- Pronajmu nezařízený byt 2+1, 63 m² + sklep, G. Klimenta 495/4, Ostrava-Poruba, 3. p., výtah, 5 min. pěšky od FNO. Volný ihned, nájemné 6 900 Kč + elektřina + plyn. Klidné prostředí, bezproblémoví sousedé. Tel. č.: 608 878 855.
- Koupím byt 2+1 v osobním nebo družstevním vlastnictví. Lokalita: Ostrava-Poruba, byt do 4. patra, ne přízemí. Nabídněte. Tel. č.: 731 474 263.
- Pronajmu nezařízený byt 1+1, 38 m², s prostornou komorou + sklepem, ve velmi příjemné lokalitě Slezské Ostravy. Dům po revitalizaci, 6. p., výtah. Slunný byt, bezproblémoví sousedé. Zastávka MHD 2 min., škola, školka, hřiště, pošta, lékární, obchod v místě. Výborná dostupnost do centra Ostravy (5 min. autem). Klidné bydlení v zeleni, zástavba spíše rodinných domů. Nájemné 5 500 Kč + služby. Dlouhodobý pronájem. Volný ihned. Tel. č.: 605 281 310.

Kapka naděje

Ve středu 11. ledna předali zástupci Kapky naděje Klinice dětského lékařství FNO sonografický přístroj SonoSite-NanoMaxx v hodnotě 418 989 korun. Tento přenosný sonografický přístroj je využíván k vyšetření imobilních pacientů přímo na lůžku. Především přitom jde o hematoonkologické pacienty se sníženou obranyschopností organismu, jejichž převoz na vyšetření mimo oddělení by byl velmi rizikový. Díky tomuto přístroji se zvýší komfort a bezpečí zejména imunokompromitovaných dětských pacientů.

Galerie Ametyst

Přijďte si prohlédnout díla hned několika umělců!

Až do 15. března si návštěvníci Galerie Ametyst mohou prohlédnout obrazy na plátnech hned několika umělců, členů skupiny Galerie Mlejn. Tento umělecký tým se schází a tvoří v ostravském středisku Mlejn v Moravské Ostravě a Přívoze. „Skupina v pozmeněném složení se schází již dvanáctým rokem každou středu a čtvrtek v odpoledních hodinách v ateliéru naší galerie a podle ní byl odvozen také název skupiny. Její členové každoročně pořádají společné výstavy převážně v Galerii Mlejn, ale vystavovali například i na Slezskostravském hradě, v havířovské galerii Radost, v polské Jasieniці, slovenské Čadci nebo v Hrani-

témat.“

Výtvarný ateliér Mlejn Ostrava je součástí občanského sdružení Malování a kreslení. Toto sdružení provozuje výuku výtvarného umění v celé šíři. Je neziskovou organizací, jejímž cílem je poskytovat výuku dětem, mládeži, dospělým a seniorům. Přijímá studenty od dětí školního věku až po návštěvníky kurzů kreslení a malování pro dospělé a seniory. Těm nabízí rozmanité kurzy, od klasické kresby a malby, malování v plenéru, kurz olejomalby, akvarel, figurální kresbu, večerní kreslení přes malování na hedvábí, počítačovou grafiku po scénaristiku, scénografii a základy filmování.

Roska Ostrava ve Mlejně již po jedenácté

V závěru roku Roska Ostrava zorganizovala svoji tradiční poslední akci roku – vernisáž k výstavě prací pacientů s roztroušenou sklerózou (dále jen RS). Výstava s názvem Jsme čím jsme se uskutečnila od 7. prosince do 9. ledna ve spolupráci RS centrem Neurologické kliniky FNO. V Galerii Mlejn vystavuje Roska Ostrava již od roku 2006, kdy svá díla představily tři autorky, nyní už jich bylo dvaadvacet. Pacienti svou tvorbou vyjadřují svůj vnitřní boj a své pocity ze života s diagnózou RS. Rozmanitá je i nabídka vystavených prací. Od kreslených obrazů, fotografií, lepených koláží, foto koláží, vyšívaných obrazů, letos i gobelínů až po výrobky z keramiky. Oku lahodících věcí je zde dost a některá díla dýchnou

na vnímavé návštěvníky svoji hlubokou myšlenkou pohledu na svět s onemocněním RS.

Na vernisáži přítomné oslovila také MUDr. Olga Zapletalová, garant Rosky Ostrava, která výstavu ocenila jako velmi přínosnou zejména pro nově diagnostikované pacienty. Konstatovala, že i s touto nemocí se dají vytvářet nádherná díla, která stojí za to, aby byla vystavována.

Roska Ostrava děkuje Fakultní nemocnici Ostrava a RS centru Neurologické kliniky FNO za spolupráci a přeje všem do nového

roku pevně zdraví, štěstí a pohodu.

Nada Nováková
předsedkyně Rosky Ostrava

TENTO ZPRAVODAJ TISKNE

Czech Print Center

CZECH PRINT CENTER a.s.
Provozovna Ostrava
Na Rovince 876
720 00 Ostrava-Hrabová
Tel.: 596 668 111
www.cpcenter.cz

Vydavatel: FN Ostrava • Tel. č.: 597 372 578 •
E-mail: redakce@fno.cz • Grafika a zlom: ASEITA
spol. s r. o. • Foto: Jiří Zerzoň, Jana Gojová, archiv
FNO • Redakce si vyhrazuje právo krátit a upravovat
dodané texty • Uzávěrka: Každý poslední pátek
v měsíci • Určeno pro vnitřní potřebu FN Ostrava